C/2024/6336

7.11.2024

P9_TA(2024)0071

# Kasvav hukkamiste arv Iraanis, eelkõige Mohammad Ghobadlou juhtum

**Euroopa Parlamendi 8. veebruari 2024. aasta resolutsioon kasvava hukkamiste arvu kohta Iraanis, eelkõige Mohammad Ghobadlou juhtumi kohta (2024/2551(RSP))**

(C/2024/6336)

*Euroopa Parlament,*

— võttes arvesse kodukorra artikli 144 lõiget 5 ja artikli 132 lõiget 4,

A. arvestades, et 2023. aastal hukati Iraanis üle 800 inimese, mis on suurim arv alates 2015. aastast, ning liikumise „Naine, elu, vabadus“ jätkuva mahasurumise käigus tapeti üle 500 meeleavaldaja; arvestades, et ebaproportsionaalselt kannatavad selle all vähemused;

B. arvestades, et intellektipuudega 23-aastase Mohammad Ghobadlou apellatsioonkaebus talle määratud surmaotsuse peale lükati 23. jaanuaril 2024 tagasi ja ta hukati; arvestades, et tema ebaõiglast kohtuprotsessi varjutasid piinamissüüdistused ja salastatus;

C. arvestades, et ÜRO Inimõiguste Nõukogu teatas, et 2024. aasta jaanuaris hukati vähemalt 54 inimest; arvestades, et organisatsiooni Human Rights Watch andmetel ähvardab praegu peatne hukkamine vähemalt 11 kinnipeetavat, sealhulgas Anwar Khezrit, Kamran Sheikhehi ja Khosrow Basharati;

D. arvestades, et Iraan kasutab välispoliitikavahendina süstemaatiliselt pantvangidiplomaatiat;

1. mõistab teravalt hukka rahumeelsete meeleavaldajate, sealhulgas Mohammad Ghobadlou hukkamise Iraanis; taunib asjaolu, et režiim kasutab surmanuhtlust ulatuslikult ühiskonna terroriseerimiseks ja teisitimõtlejate tõrjumiseks; rõhutab, et see kujutab endast riigi sanktsioneeritud tapmist; nõuab tungivalt, et Iraan muudaks ära kõik surmaotsused ja kaotaks täielikult surmanuhtluse; kinnitab veel kord oma kindlat vastuseisu surmanuhtlusele igal ajal ja igas olukorras; toetab täielikult surmanuhtluse kaotamise kampaaniat, mille algatas vangistatud Nobeli rahupreemia laureaat Narges Mohammadi; kinnitab veel kord oma vankumatut toetust Iraani liikumisele „Naine, elu, vabadus“;

2. nõuab, et tingimusteta ja viivitamata vabastataks kõik meelevaldselt surmamõistetud ja kõik meelsusvangid, sealhulgas ELi kodanikud, eelkõige Ahmadreza Djalali ja Johan Floderus;

3. nõuab uut ja julget ELi strateegiat Iraani suhtes, sealhulgas Iraani pantvangidiplomaatia vastu võitlemist;

4. kordab oma vankumatut üleskutset nõukogule tunnistada islami revolutsiooniline kaardivägi terroriorganisatsiooniks ning kehtestada täiendavad ELi sanktsioonid tõsistes inimõiguste rikkumistes osalevate ametnike ja üksuste, sealhulgas kõrgeima juhi, presidendi ja peaprokuröri suhtes;

5. kordab, et mõistab hukka rahumeelsete meeleavaldajate, eelkõige naiste ja vähemuste jõhkra represseerimise Iraanis; nõuab meeleavaldajate vastu suunatud väidetavate inimõiguste rikkumiste erapooletut, sõltumatut ja läbipaistvat uurimist;

6. kutsub Iraani üles järgima nõuetekohast menetlust; mõistab hukka kohutavad kinnipidamistingimused, piinamise (sealhulgas seksuaalse vägivalla) laialdase kasutamise ning juurdepääsu puudumise arstiabile ja seaduslikule esindamisele;

7. nõuab tungivalt, et liikmesriigid jälgiksid kooskõlas inimõiguste kaitsjaid käsitlevate ELi suunistega kohtuprotsesse ja korraldaksid külastusi vanglatesse, kus peetakse kinni meelsusvange, sealhulgas ELi kodanikke;

8. kutsub liikmesriike üles algatama inimõiguste raskete rikkumiste eest vastutavate ametnike suhtes kriminaaluurimisi, sealhulgas üldise kohtualluvuse alusel;

9. nõuab tungivalt, et komisjon suurendaks tehnilist ja eelarvetoetust tugevale ja sõltumatule Iraani kodanikuühiskonnale; kutsub liikmesriike üles hõlbustama viisade, varjupaiga ja erakorraliste toetuste andmist neile, kes peavad Iraanist põgenema;

10. kutsub liikmesriike üles toetama Iraani küsimustega tegeleva ÜRO eriraportööri ja sõltumatu rahvusvahelise teabekogumismissiooni volituste pikendamist eelseisval ÜRO Inimõiguste Nõukogu istungjärgul;

11. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ja Iraani ametivõimudele.